

Ora Ĵurnalo

Numero 39, Aprilo 2021

Printempa promeno en Gotenburgo.

Magazino por kulturo kaj plezuro

Bonvolu viziti nian retpaĝon:

www.esperanto-gbg.org

Enhavo

Enhavo.....	2	La stilo de Gustavo la III:a	21
Pri Ora Ĵurnalo.....	2	Galerio de la tempo de Gustavo la III:a	22
Espeporko meditas.....	3	Språket Esperanto.....	23
Enketo de Unesko al ĉiuj esperantistoj – Enkät från Unesco till alla esperantister	3	Tänk dig att alla världens språkvetare verkligen skulle analysera språkens kvalitet och logik i sökandet efter ett världsspråk... ..	25
En vandring på Hunneberg med ett spännande möte i skogen den 20/3 2021 – Promeno en Hunneberg kun streĉa renkontiĝo en la arbaro 20/3 2021	4	La kvara parto de alfabeto ludo de Inga Johansson.....	25
Inga trovis esperantan printempan hajkon en islanda retejo.....	5	Språkförsvaret debatterar	26
Birdonestoj.....	6	Varje dag lär man sig något nytt – Ĉiun tagon oni lernas ion novan	27
Diversaj manieroj esprimi bondezirojn.....	6	Ĉio estas grava	28
Du malnovaj svedaj paskkartoj	7	Malŝaltu la lampojn por la bonfaro de bestoj!.....	28
Från Göteborgsposten den 10 mars 2021 – El Göteborgs-Posten 10 marto 2021	8	Flagoj kun simboloj.....	29
Greta Thunberg nun estas statuo en Anglujo – Greta Thunberg finns nu som staty i England.....	8	Att arbeta som dataingenjör. Richard Benjaminsson berättar. – Labori kiel komputila inĝeniero. Richard Benjaminsson rakontas.....	30
Adiaŭ al la Unuiĝinta Reĝlando?	9	Att arbeta som hissreparatör. Oskar Bengtsson berättar. – Labori kiel lifto- riparisto. Oskar Bengtsson rakontas.....	31
Recenzo fare de Richard Forsyth pri la libroronda libro	12	Interlingvistikaj studoj en Pollando	32
Bo Sandelin rakontas pri Olle Olsson, la ŝatata esperanto-instruisto de Skanio	13	Atelieroj en Kultura Esperanto-Festivalo 2022	33
Printempaj hajkoj.....	14	Västsvenska författarsällskapet.....	33
La naturo skulptis "ŝtonan urbon"	15	Göteborgs Esperantoförening inbjuder till novellskrivning på esperanto.....	34
Al la "Guĉoj" kaj la malsanuleja sekcio 357.....	17	Penseo – Muziko.....	34
La Dinastio Broström en Gotenburgo, parto 3.....	20	Vår affisch hos Tidskriftsverkstan	35

Pri Ora Ĵurnalo

Ora Ĵurnalo estas eldonata de Esperanto-Societo de Gotenburgo por subteni la esperantobibliotekon en Stannum, Östadsvägen 68. Redaktantoj: Siv Burell, 070-721 34 79, siv.burell@gmail.com kaj Ingegerd Granat, 073-502 53 32, ingegerd.granat@telia.com. Fina paĝaranĝo: Andreas Nordström, arendsian@hotmail.com. *Kontaktu iun el la redaktantoj kiam vi volas viziti la bibliotekon.*

Espeporko meditas

- ☆ En malnovaj tempoj oni ŝatis trompi unu la alian dum la unua de aprilo. Aprila ŝerco povus esti la jena: – Kial estas .org post la retadreso www.esperanto-gbg.org? Kompreneble .ORG aludas la urbon GötebORG. (Ŝerco post la retkunveno kun la pola klubo Torento.)
- ☆ Mi do partoprenis mardan kunvenon rete kun la klubo Torento. La tasko estis rakonti pri la plej stranga loko, al kiu Esperanto venigis min. Mi ne sciis ekzakte kie en Ĉeĥio estas mia "ŝtona urbo", mi nur memoris skulptitaj ŝtonegoj, kiuj similis al "La mano de Dio", "La rostro de elefanto" kaj la "Plumtufo de indiano". Sed Paulina sciis, kaj rapide faris artikolon pri tiu loko.
- ☆ Ĉu vi povas imagi Anglion sen monarkio kaj reĝino?? Malfacile, sed Riksablo povas. Li klarigas kiel anstataŭigi la nunan sistemon per nova.
- ☆ Riksablo estas partoprenanto de la librorondo kun libro, kiun li pli frue recenzis, "Sesdek ok".
- ☆ Hospitaloj havas homajn anĝelojn kiuj strebas batali kontraŭ la korona-viruso. Paralele ankaŭ estas flegado de "kutimaj" malsanoj. Christin Granat pasigis tempon en malsanulejo. Ne nur estas akraj injektiloj kaj intensa provfarado, sed ankaŭ amuzaj kaj ridindaj momentoj. Christin rakontas pri "Guĉoj".
- ☆ Ora Ĵurnalo partoprenos en ekspozicio fare de Tidskriftsverkstan (la Revua laborejo). Entute membras 25 revueldonantoj. La ekspozicio aperos en bibliotekoj en la provincoj Kalmar kaj Bohuslando. Unu el la bildoj Folke Wedlin faris kun teksto de Andreas. Vi trovos ĝin sur la lasta paĝo.
- ☆ La serio pri la gotenburga familio Broström daŭras. Oni povus skribi romanon pri la interesa familio, kiu signifis multon por la ŝipkompanio en Gotenburgo, sed pli kaj pli la familio glitis malsupren sur la societaranarnason.
- ☆ Lastfoje Bo Sandelin rakontis pri la vojo de Esperanto al sia vilaĝo. Jen la daŭrigo en la sveda por ke junaj (ankoraŭ) neesperantistoj facile legu ĝin!
- ☆ Li ankaŭ plibonigas nian scion pri Olle Olsson, la konata esperanto-instruisto en Lund, pri kiu ankaŭ Sten Johansson skribis en "Sesdek ok".
- ☆ Kiam la komputilo ne obeas min, mi malĝojas. Feliĉe troviĝas inĝenieroj, kiuj povas obeigi komputilojn. Unu el ili estas Rikard.
- ☆ Penseo, eldonita de la ĉino Vejdo, strebas kolekti origine skribitajn poemojn de la tuta mondo. Vi havas la adreson kaj mi instigas vin skribi poemojn. /Siv

Enketo de Unesko al ĉiuj esperantistoj – Enkät från Unesco till alla esperantister

Gravega informo – POR DISKONIGI. Renato Corsetti skribas:

La enketo postulas 1 minuton por respondi kaj tio eblas ĝis la fino de aprilo. Ni atentu ke UNESKO konas la nombron de la

respondintoj!!! Sekve, tute NE eblas fanfaroni pri "mirinda nombro da esperantistoj". Pro tio ni bonege diskonigu tiun enketon en la esperantistaj medioj, sen forgesi la "amikojn" de Esperanto. Unesko notis kun kontento, ke en nur du-tri tagoj jam 600 esperantistoj

respondis al la enketo. Ili atendas ankoraŭ pliajn milojn. Ni daŭrigu informi pri la enketo (apartan dankon al Trezoro, kiu abunde

disinformis en Fejsbuko kaj en la ĉina en Ĉinujo).

Jen la ligilo al la enketo, bv respondi al ĝi:

<https://en.unesco.org/futuresofeducation/top-3-challenges-and-purposes-education/Esperanto>

En vandring på Hunneberg med ett spännande möte i skogen den 20/3 2021

Promeno en Hunneberg kun streĉa renkontiĝo en la arbaro 20/3 2021

Vi var tre personer som gjorde en solig men lite kylig promenad på cirka 7 km på Hunneberg. Det var på en bomväg förbi sjön Grågåsen och torpet Fagerhult.

Kronan inlöste Fagerhult som kronojägarboställe 1830, vilket det var fram till 1939, då det blev skogsjordbruk fram till 1961. Gustaf V flyttade jaktlunchen, vid älgjakten, till Fagerhult, då han tillträdde som kung. Vid jaktlunchen fick kronojägarfamiljen utrymma stugan, men fick som ersättning 50 kr (mer än en halv månadslön). Dock skulle jaktgästerna hållas med bulle till kaffet.

Vi passerade sedan förbi Grinnsjön.

Då träffade vi en fågelfotograf, som fortfarande var uppskakad efter att ha blivit jagad av en spelgalen tjädertupp (urogalo). Efter lite tvekan lovade han att gå med oss till tjädern. Vi gick försiktigt efter en stig mot en mosse. Plötsligt hördes ett klunkade ljud, som från en uppryckt buteljork, till vänster om stigen. Det var tjädertuppen, som spelade med uppspärrad stjärt mellan trädstammarna. Vi avancerade något, men inte så långt att den anföll oss. Sen drog vi oss tillbaka efter det spännande mötet i skogen.

I övrigt när det gäller fåglar kan nämnas 2 formationer med sträckande sångsvanar, en födosökande storskarv (granda kormorano) i Grinnsjön, ett knip-par och gräsänder i sjön Grågåsen och en domherre (pirolo) i en trädtopp vid Öjemossarna.

Torpet Fagerhult, Hunneberg. / La servutbieneto Fagerhult, Hunneberg.

Vattenpump med krona vid torpet Fagerhult på Hunneberg. / Akvopumpo kun krono ĉe Fagerhult.

Bifogad bild på tjädertuppen är fotograferad på samma ställe dagen efter av Rudi Jelinek.

Vid pennan /Jan Hellström

Ni estis tri personoj kiuj faris sunan sed iom malvarman promenon de proks. 7 km sur la monto Hunneberg. Ĝi okazis sur barita vojo preter la lago Grågåsen kaj la servutbieneto Fagerhult.

La ŝtato elaĉetis Fagerhult por esti loĝejo de ŝtata forstisto en 1830, kia ĝi restis ĝis 1939, kiam ĝi fariĝis arbarbieno ĝis 1961. Gustavo V translokigis la ĉaslunĉon, okazanta dum la alko-ĉasado, al Fagerhult, kiam li fariĝis reĝo. Ĉe la ĉaslunĉo la familio de la ŝtata forstisto devis evakui la dometon, sed ricevis kompanse 50 kronojn (pli ol duona monata salajro). Sed oni devis regali la ĉasgastojn per bulkoj ĉe la kafumado.

Ni preteriris la lagon Grinnsjön.

Tiam ni renkontis birdfotiston, kiu ankoraŭ estis skuita post esti ĉasata de ludfrenza urogalo. Post iom da hezito li promesis akompani nin ĝis la uragalo. Ni singarde iris laŭ pado al marĉejo. Subite aŭdiĝis sono, kvazaŭ tiro de korko el butelo, maldekstre de la pado. Estis la uragalo, kiu ludis kun disetendita postaĵo inter la arbotrunkoj. Ni

Tjädertupp/urogalo, Hunneberg. Foto Rudi Jelinek mars/marto 2021.

avancis iom, sed ne tiom longe, ke li povus ataki nin. Poste ni retiriĝis post la streĉa renkontiĝo en la arbaro.

Cetere pri birdoj mi povas mencii 2 formaciojn de are flugantaj kantcignoj, manĝoserĉantan grandan komoranon en Grinnsjön, paron de klanguloj kaj platbegan anason en Grågåsen kaj pirolon sur arbopinto ĉe la marĉejoj Öjemossarna.

La urogalo estas fotita samloke la tagon poste de Rudi Jelinek.

/Jan Hellström

Inga trovis esperantan printempan hajkon en islanda retejo

En <https://poetika.esperanto.is> ofte estas tekstoj en diversaj lingvoj.

Kun lumo brila
en bluo superkape
la lun' aprila.

Birdonestoj

Hans-Georg Kaiser:

Humuro en Esperanto (en arto,
literaturo kaj vivo) dekstre ⇒

Kaj mia ordinara birdonesto ⇩

Manko de loĝejoj en la gotenburga regiono estas granda kaj por homoj kaj por birdoj. /Siv

Diversaj manieroj esprimi bondezirojn

Komparu la florantan lingvon de Samarkando kun la pli restrikta lingvo de mi, svedino! Tamen ni ambaŭ vere sincere deziras ĉion bonan al unu la alian.

La 2an de aprilo 2021 Samarkandiana skribis la jenan:

Karaj geamikoj,

Akceptu miajn sunplenajn gratulojn okaze de la Hela Pasko!

*Ni deziras al vi kaj viaj familianoj
bonan sanon, bluan ĉielon,
vivoptimismon, familian harmonion,
bonfarton kaj feliĉon,
belajn kaj bonhumorajn
festotagojn!*

Serenan Paskon 2021,

Anatolij & familio

Re: 2021 Paskajn salutojn el Samarkando!

Koran dankon, Anatolij!

Ni deziras la samon al vi!

Por la Esperanto-Societo de Gotenburgo

Siv Burell

La diferencoj inter kutimoj donas koloron al la vivo, ĉu ne? Antaŭe oni sendis koloritajn paskkartojn, sed nuntempe malfacilas trovi paskkartojn.

Abundas nur kristnaskkartojn. Mi ricevis unu hieraŭ – kun paskaj salutoj. /Siv

Du malnovaj svedaj paskkarto

Från Göteborgsposten den 10 mars 2021

Martin Koc läste en gång om en kvinna som köpte en kartong ägg och en dag fick en kyckling.

Under pandemin arbetade Martin hemifrån och tänkte att nu, just nu skulle det vara roligt att pröva. Han köpte en äggkläckningsmaskin och ägg. Och ja, han lyckades få två kycklingar som han döpte till Johnny och Konny. De följde honom vart han gick i lägenheten. Trevligt att ha sällskap i pandemitider, tyckte Martin.

Jag undrar, hur det går när kycklingarna växer. Kan man ha höns i en lägenhet i centrala Göteborg? /Siv

El Göteborgs-Posten la 10:an de marto 2021

Martin Koc iam legis pri virino, kiu aĉetis kartonon da ovojn kaj iun tagon ricevis kokidon.

Dum la pandemio Martin laboris de sia hejmo pensante ke nun, ĝuste nun, estus ĝoje provi.

Li aĉetis kovaparaton kaj ovojn. Kaj jes, li sukcesis ricevi du kokidojn, kiujn li baptis Johnny kaj Konny. Ili sekvis lin kien ajn li iris en la apartamento. Agrable havi kuneston dum pandemiaj tempoj, Martin pensis.

Mi cerbumas kio okazos kiam la kokidoj kreskas. Ĉu oni povas havi kokojn en apartamento de centra Gotenburgo? /Siv

**Greta
Thunberg
nun estas
statuo en
Anglujo**

**Greta
Thunberg
finns nu som
staty i
England**

Greta Thunberg nun estas statuo ĉe la universitato de Winchester en suda Anglio, laŭ Dagens Nyheter.

18-ĝrīga Greta Thunberg blev staty vid universitetet i Winchester i sōdra England, enligt Dagens Nyheter.

En la 30a de marto la bronza reproduktaĵo realiĝis, post preskaŭ

jaro da laboro de la artistino Christine Charlesworth.

La universitato en Winchester en suda Anglio dum kelkaj okazoj faris aktivajn decidojn, kiuj montras ke ili prizorgas la medion. I.a. la universitato havas propran nutraĵvendejon kun bazaj principoj eviti mangoperdon. Kaj ili pli frue anstataŭis ĉiujn unufojajn artiklojn de plasto per utilaj egalajoj. El Twitter.

Ĉu Greta Thunberg havos statuon en Svedio?

Ĉu pli bonas se oni demandas kial ŝi ne ricevis statuon ol kial ŝi ricevis statuon?

Kion vi pensas? /Siv

nĉstan ett Ārs arbete av konstnĀren Christine Charlesworth.

Universitetet i Winchester i sōdra England har vid flera tillfĀllen gjort aktiva val som visar att de vĀrnar om miljōn. Bland annat har skolan en egen livsmedelsbutik med en policy om noll matsvinn. Och de har tidigare ersatt alla engĀngsartiklar i plast med miljōvĀnliga motsvarigheter. FrĀn Twitter.

Kommer Greta Thunberg att fĀ en staty i Sverige?

Ār det bĀttre om man frĀgar varfōr hon inte fick en staty Ān varfōr hon fick en?

Vad tycker du? /Siv

Adiaŭ al la Unuiĝinta Reĝlando?

de Richard Forsyth

En Britio, ni konsideras nian politikan sistemon demokratia. Svedio similas, kvankam ne precize samas. Sed, ĉu lando povas esti kaj monarkio kaj demokratio? Laŭ mi: iom, jes; ĝisfunde, ne.

Dum mia tuta vivo, la plejparto de la brita popolo aprobas la monarkon, kaj, nur ete malpli, la monarkion. Ekzemple, la retejo https://www.republic.org.uk/a_new_head_of_state havas nur malfortan subtenon. Tamen, tre

lastatempe, ekzistas signoj, ke tiu aprobo ne estos ĉiam garantiita. Opinisondoj komencas montri, ke, inter junuloj, skeptikismo pri la valoro de monarkia sistemo komencas kreski.

La jenaj bildoj montras, ke oni movis la statuon de Reĝino Victoria el la centro de Leeds al periferia loko en parko en 1937, cent jarojn post ŝia ekregno. Nun iuj povas imagi ion similan rilate al la reala monarko. (Ĉu tia afero eblos en 2037?)

La statuo de Reĝino Victoria forlasas centran Leeds, 1937. Foto: Wikimedia.

Statuo 'emerita' de Reĝino Victoria en periferia loko, Leeds 2021. Foto: Richard Forsyth.

Se la britoj iutage deziras forigi sian monarkian sistemon, kun kio ili anstataŭos ĝin? Ŝajnas, ke la kutima respondo estas: per respubliko kun prezidento, kiun oni elektas per nacia balotado. Tamen, la historio plenas je potencaj estroj, ne malofte elektitaj per balotado, kiuj suferegigis siajn popolojn, kaj aliajn popolojn. Do la subtenantoj de tiu ideo postulas, ke la ofico estu tute aŭ almenaŭ ĉefe ceremonia; mallonge, ke iu ajn prezidento de ia estonta brita respubliko havu iom malpli da potenco ol la nuna reĝino.

Nu, bone; sed mi proponas alian ideon – bazita de la koncepto de lotumado. Mi uzas tiun vorton kiel tradukon de 'sortition' en la angla. Vidu:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Sortition>.

Bedaŭrinde mi ne trovas ĝuste tiun nocion en Vikipedio. La baza ideo, tamen, estas simpla: elekti homojn por postenoj per hazarda (=aleatora)

metodo. La antikvaj grekoj praktikis tian metodon en la plej frua fazo de la demokratio.

Unue, ni bezonos unuigintan ĝisdatan nacian registron enhavante la nomojn de ĉiuj, kiuj rajtas daŭre loĝi en la lando. Mi nomas la homojn en tiu registro 'landanoj', ĉar, samkiel por voĉdonado, ne necesas, ke ili oficiale estu civitanoj.

Due, unu el tiuj estos selektita de la registro, tute hazarde (=aleatore). Jen la nova monarko! Tiu homo tiam devos 'ombrumi' la tiutempan monarkon, por lerni kiel plenumi la taskojn de la ofico. Tiu provizora fazo daŭros dum tri monatoj. Tiam, post tri monatoj, la nova monarko plene prenos la rolon, por periodo de ne pli longe ol kvar jaroj.

Tria afero: devos okazi dum tiuj kvar jaroj, ĉiuduonjare, aprezo de la konduto de la tiutempa monarko. Tiucele, oni elektos aron de dudek da aprezantoj. Kiel elekti tiuj aprezantoj? Vi jam divenis, ĉu? Evidente: tute hazarde, el la landanoregistro! Ili kunvenos dum, ekzemple, semajnfino.

Sabaton:

La unuan tagon ili kunvenas, diskutas en grupoj de kvin homoj por pripensi taŭgajn demandojn dirotajn al la monarko. Vespere, ili intervjuas la monarkon dum pli-malpli du horoj. Tiam ili manĝas, pensas, (eble promenas en ĝardeno), dormas.

Dimanĉon:

Denove la aprezantoj kunvenas matene en grupoj (malsamaj je sabate) de kvar homoj. Ili diskutas siajn opiniojn pri la konduto en ofico de la monarko, kaj pri la respondoj donintaj dum la intervjuo. Posttagmeze, ili voĉdonas (sekretabalote, kompreneble) pri ĉu tiu persono rajtas daŭri kiel monarko. Ilia elekto estos inter du ebloj: aprobo aŭ malaprobo. Oni

nombros la aprobojn kaj malaprobojn kaj kalkulas la diferencon. Se la sumo da aproboj superas la sumon da malaproboj, la monarko restas en ofico; alie, nova selektado devas okazi. Post tiam, la aprezantoj meritas bongustan manĝon, kaj pagon! Tiam ili reiros al sennoma ordinara vivo.

Aldona afero: necesos por helpi juĝi la taŭgecon de la monarko ia kodo de konduto. Kiel starigi tian aferon? Jes, vi prognozis ĝuste: kompreneble per aleatora selektado de landanoj el la registro. Ili kunvenos en asembleo por skribi ne-tro-longan liston da reguloj pri monarka konduto. Laŭ mi, la nombro da homoj en tia asembleo devos esti inter cent kaj ducent. (Tiu ĉi asembleo ankaŭ povos sugesti regulojn pri kion fari kiam la monarko malsaniĝas, kaj kiel trakti alia nenormalajn cirkonstancojn. Kiel bone organizi la asembleon estas temo por alia artikolo.) Probable oni bezonus ankaŭ vic-monarkon, por dividi la laboron kaj por eventualoj kiel malsano de monarko ktp. Selektado de vic-monarko povus okazi tiel, kiel je la monarko, sed ne samtempe.

Jen respublika monarkio! Aŭ ĉu mi devas diri: monarkia respubliko? Kiel vi opinias pri ĝi?

Unu avantaĝo: la hereda reĝo aŭ reĝino, ekzemple reĝido Karlo, povus ĝui mallongan tempon kiel monarkon kaj gvidi sian posteulon.

Dua avantaĝo: eblus forigi tre maldecan aŭ tre malbonan monarkon relative rapide, kaj sen perforta renverso.

Tria avantaĝo: malpli multekoste estus aranĝi tiajn eventojn ol plenajn balotadojn. Krome, tre malmultekosta estus tiu nova monarkia sistemo ol la antaŭa, eĉ se oni pagus la lotumatan monarkon tre malavare el vidpunkto de la grandnombra plejparto da landanoj. (La nuna reĝfamilio povus retenigi du el siajn bienojn, unu en Anglio, Sandringham,

kaj unu en Skotlando, Balmoral. Ne zorgu: ili restus tre riĉa, kvankam la kronbieno ('crown estate') ne devus resti kiel familie privata posedaĵo sed nepre aparteniĝus al la tuta popolo.)

Kvara avantaĝo: la monarko estus aŭtenta reprezentato de la nacia landanoj.

Kvina avantaĝo: finfine ni britoj iĝus civitanoj, ne regatoj!

Eble iu leganto pripensas malavantaĝojn? Tiukaze, ni invitas vin submeti artikolon, kiu priskribas pli bonan sistemon. Koran dankon. 😊

Fare de Riksablo, Marto 2021.

Recenzo fare de Richard Forsyth pri la libroronda libro

de la gotenburga klubo. Nun li mem partoprenas en la rondo.

Lia esperanta nomo estas Riksablo.

"Sesdek ok" de Sten Johansson

Recenzo de Riksablo (Richard Forsyth) el Originala literaturo Esperanta (literaturo.esperanto.net)

Sesdek ok de Sten Johansson

Eldono de Mondial, Novjorko (2020); 186 paĝoj.

En Januaro ĉi-jara mi trarigardis EventaServon por decidi ĉu mi volus partopreni en internacia kunveno per reto. Mi notis kunvenon en Gotenburgo, Svedio, kie oni proponas kunveni por diskuti la romanon *Sesdek ok* de Sten Johansson. Ĉe la reta librovendejo de UEA la priskribo de la romano ŝajnis interesa al mi, do mi mendis la libron.

Ĝi alvenis senprobleme al mia domo post unu semajno, kaj mi komencis legi ĝin. Ankaŭ mi rekomencis serĉi la Esperanto-Societon de Gotenburgo. Nu, post kiam mi sukcesis trovi la ligilon (kie estas: <https://www.esperanto-gbg.org/eo/>) mi iom ĉagrenite legis: "La nombro de partoprenantoj jam atingis la supran limon."

Domaĝe! Sed mi havis freŝan, bonaspektan libron, la plej novan libron de Sten Johansson; do mi legu.

Fakte, malgraŭ la tromalfruo, pro kiu mi ne povis aliĝi la Gotenburgan libran diskutorondon, mi estas tre kontenta pri mia aĉeto. Ĝis tiu ĉi jaro mi ne konis Sten Johansson. Nun mi scias, ke li estas fama Esperantoverkisto. Ankaŭ li verkas svedlingve.

La romano *Sesdek ok* temas pri sveda studento de lingvoj, kiu estas esperantisto. Por lia universitataj studoj li devas pasigi jarduonon en Parizo, ĉe la Sorbono. Tio okazas dum la jaro 1968, kiel la titolo montris. Mi mem memoras tiun jaron, kiam ankaŭ mi estis universitata studento, kiel

politike eventoplena tempo. Do mi pretigis min por rememorigo de la etoso de tiu ekscita jaro.

La ĉefprotagonisto, Björn (kiel mi eklernis de la libro, tio signifas urson), havas svedan koramikinon en sia universitato, ĉe Lund, sed dum lia loĝado en Parizo ŝi translokiĝas al Uppsala. Krome, antaŭ la vojaĝo de Urso al Francio, li partoprenis SAT-kongreson en la najbara urbo Malmö. Tie li renkontis francan junulinon, kiu nomiĝas Danielle, aŭ Dani. La romano havas la formon de rakonto skribita de Urso al sia koramikino, Ingrid, post sia reveno el Francio. Kiel vi jam divenis, tiu ĉi historio estos rakonto de amo, amoro kaj politiko.

La lingvo fluas glate, kaj laŭ mi ĝi estas facile komprenebla. Krome, la libro enhavas glosareton de ne-PIV-aj vortoj. Do mi estis rapide tirata tra la historio. Mi trovis la tutan etoson de la romano konvinka. La motivoj de

la fikciaj personaj, la interhomaj sentoj kaj la politikaj agadoj ŝajnis kredeblaj al mi. La stilo memorigis min pri la verkoj de la japano Hiruki Murakami, en tiu ĉi senco: ke la vira ĉefprotagonisto ŝajnas relative pasiva, kiel iu, al kiu eventoj okazas, ne iu, kiu igas okazaĵojn. Mi kredas ke tia rakontvidpunkto estis nomita la stilo de "mi estas fotografilo" de Christopher Isherwood. En tiu ĉi rakonto, la virinoj faras okazaĵojn. Poste la viro meditas pri tiuj okazaĵoj!

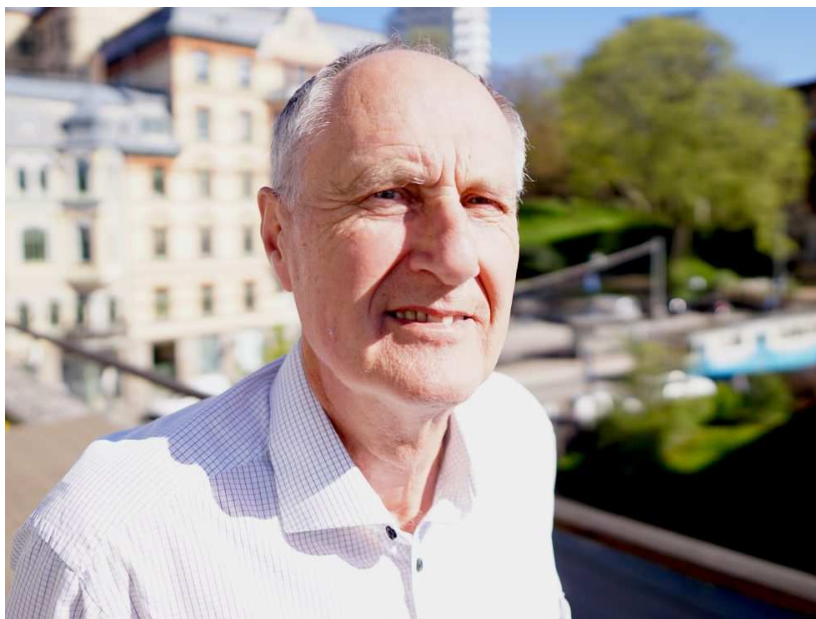
Mi ne malkaŝos la finan malvolviĝon, nek ĉu ĝi estas feliĉa aŭ alia. Mi diru nur, ke mi opinias, ke legantoj estos kontentaj, se ili legus ĉi tiun libron.

Pliaj informoj pri Sten Johansson, kaj aliaj verkistoj, estas trovebla ĉe:

<http://literaturo.esperanto.net>

Riksablo

Bo Sandelin rakontas pri Olle Olsson, la ŝatata esperanto-instruisto de Skanio

Bo Sandelin

Vi jam iomete renkontis Olle Olsson en la februara numero de Ora Ĵurnalo. Tamen estas multe pli rakontinda pri li.

Jen artikolo de Bo Sandelin, iama lernanto de Olle Olsson.

Unu septembran vesperon en 1963 mi kiel novulo vizitis la bonvenan aranĝon por la novaj studentoj de la universitato de Lund. Ĝi okazis en la granda salono de la domo de "Akademiska Föreningen".

Je la eniro anoj de la studenta Esperantoklubo disdonis presitajn kartojn, kiujn interesitaj plenigu kaj sendu al adreso ĉe Bantorget.

Mi jam antaŭe lernis iomete de Esperanto, kaj nun vidis eblecon iom pli profunde studi la lingvon. Do, mi ensendis la karton.

Baldaŭ venis invito al informvespero en malpli granda ĉambro de Akademiska Föreningen. Mi iris tien. Ekster la ĉambro renkontis min kvindekkelkjara viro kaj demandis ĉu mi intencas iri al la Esperantoinformado. Mi jesis, kaj li afable gvidis min en la ĉambron.

Tiu viro kiu ja ne aspektis kiel tipa studento kaj kiu efektive trapasis siajn studjarojn trideko da jaroj pli frue, tamen montriĝis esti la kasisto de la Studenta Esperantoklubo kaj la posedanto de la adreso en Bantorget t.e. Olle Olsson. Li en oktobro 2003 forpasis post longa vivo en la servo de siaj idealoj.

Ni estis tri partoprenantoj en la kurso, kiu komenciĝis post la informvespero, kaj kiun Olle gvidis. Estus troigo diri ke li estis pedagogo je la fronto de la instruarto. Li sekvis la tradician procedon per legado, tradukado kaj gramatika komentado pri la tekstoj de la lernolibro "Allas andra språk" (Ĉies dua lingvo). Sed neniu rapide stariĝis por foriri, kiam la oficiala leciono de la vespero finiĝis, ĉar tiam post kelkaj sondantaj frazoj atendis interesokapta postleciono: Olle libere kaj kun kreskanta entuziasmo rakontis pri travivaĵoj en la Esperantomondo. Tiel ni, sidantaj sur la malmolaj lignaj seĝoj en la ejo de la Esperantoklubo de Lund en Erik Dahlbergsgatan unuafoje enflaris la etoson de internaciaj kongresoj, aŭdis pri gramatikaj bataloj kaj eksciis pri afablaj klaĉoj, ĉar Olle neniam disvastigis malican klaĉon.

Tiuj, kiuj iam vizitis la modestan subtegmentan loĝejon de Olle ĉe Bantorget scias ke ĝi ĉiel atestis, ke la enloĝanto estas ĝisostulo por kiu materia komforto neniom gravas sed la ideoj ĉiom gravas. Li havis du malgrandajn ĉambrojn. La unua estis lia laborĉambro, kaj la pli interna estis lia dormoĉambro. En la unua ĉambro estis skribotablo, sofo, fotelo kaj pli simpla seĝo, sur kiu li mem sidis, kiam li uzis sian skribmaŝinon aŭ havis gaston.

Sur la skribotablo etendiĝis kelkdecimetra tavolo de diversaj esperantaĵoj – broŝuroj, leteroj, libroj k.t.p. Nur unu eta spaco estis rezervita por la skribmaŝino, kiu estis ekipita per la specialaj Esperantosignoj. La sofo simile estis plenigita per presaĵoj.

Do, por vizitanto restis la fotelo. Ĝin Olle provis teni libera. Tial sur ĝi estis nur tiom da paperaĵoj, ke Olle povis rapide forpreni ilin, por ke la vizitanto povu sidi. Ne estis malordo, nur manko de spaco.

Dum kelka tempo en la 1960-aj jaroj mi estis prezidanto de la Studenta Esperantoklubo de Lund. Kvankam malmultaj personoj aperis ĉe kunvenoj la listo de memjbroj estis sufiĉe longa. Tio havis klarigon. Kontraŭe al kasistoj kiuj defraŭdas la kason, Olle pagis la membrokotizon por multaj homoj, kiuj iam, iel montris etan intereson pri Esperanto. Tiel ili ricevis revuojn kaj diversajn informilojn. Mi ne scias ĉu iu el ili fariĝis aktiva esperantisto, sed certe ili fariĝis homoj, kiuj scias ke Esperanto estas viva fenomeno.

La mondo bezonas pli da homoj kiel Olle.

Bo Sandelin

Printempaj hajkoj

Printempa suno –
en la ĝardeno
la paseroj banas sin en la sablo.

Onitsura

Piedsignoj
sur la sablostrando –
malrapida printempa tago.

Shiki

La naturo skulptis "ŝtonan urbon"

Dum reta kunveno aranĝita de la pola klubo Torento, nia tasko estis: Rakontu pri la plej stranga loko al kiu Esperanto venigis vin. Por la unua fojo iu konis "mian" lokon. Paulina iam vizitis ĝin, kaj rapide ŝi kunprenis bildojn

kaj tekston. Parenteze ŝi mem elektis Gotenburgon kiel ŝian plej strangan lokon!? Per ŝiaj bildoj ni revenis al la somera kurso en 2018!!

Jen ŝia letero:

Kara Siv,

Vi menciis hieraŭ dum "babilado kun Torentanoj" pri via vojaĝo al Ĉeĥio, kiam vi vizitis tiel nomatan Ŝtonan Urbon – tamen vi ne multe memoras. Mi tuj ekmemoris, ke mi ankaŭ iam vizitis la Ŝtonan Urbon en Ĉeĥio kaj eĉ havas ie fotografaĵojn de tiu loko. Do mi malfermis malnovan fotoalbumon kaj trovis kelkajn fotografaĵojn de mezlerneja ekskurso al la montaro. Kio okazis? La fotografaĵoj ne havas surskribojn. Mi memoras homojn sed ne lokojn.

Tabla Montaro – en la pola "Góry Stołowe" kaj en la Ĉeĥa "Stolové Hory" – troviĝas parte en Pollando kaj parte en Ĉeĥio. La nomo venas de tio, ke la montaro ne havas akrajn pintojn – kaj iomete aspektas kiel tabloj.

Malnovaj rokplatoj, 30 milionoj jaraĝaj, estas krevitaj kaj eroziitaj. En Tabla Montaro oni povas viziti almenaŭ tri vidindajn rokajn labirintojn – Ŝtonaj Urboj. Du en Pollando kaj unu en Ĉeĥio.

En la pola flanko oni povas viziti Vagajn Rokojn (Błędne Skały). Tie oni povas perdiĝi en labirinto de malvastaj koridoroj.

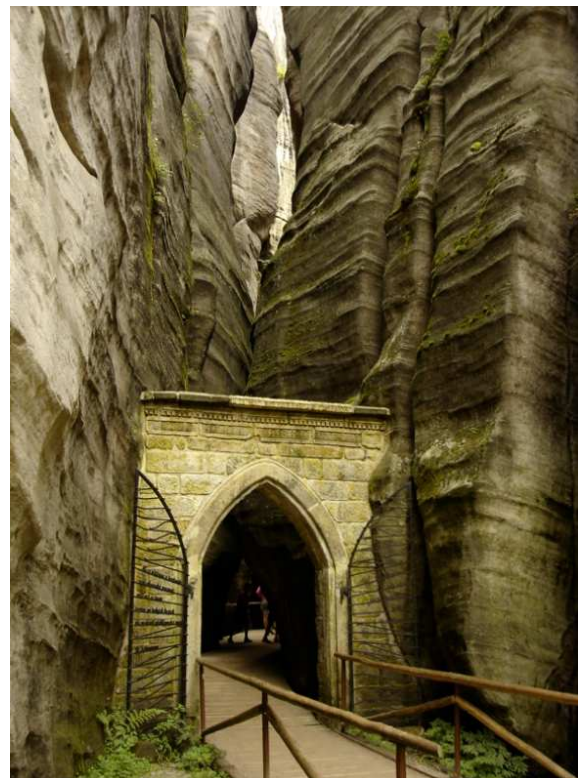
Vidu kiel aspektas Vagaj Rokoj en maps.google.com.

La dua loko en la pola flanko estas "Szczeliniec Wielki" – la plej alta monto de Tablaj Montoj. En krevitaj rokoj naturo skulptis diversajn bestojn: kamelon, hundon, elefanton, strigon kaj aliajn.

Jen kamelo:

Adršpašskoteplické skály troviĝas en la ĉeĥa flanko de la montaro. Ili estas eĉ pli monumentaj kaj pli vastaj. Tie oni povas rigardi sabloŝtonon en diversaj formoj:

kolonoj, muroj, koridoroj ravinoj, do la ŝtona urbo estas ege ĝusta nomo.

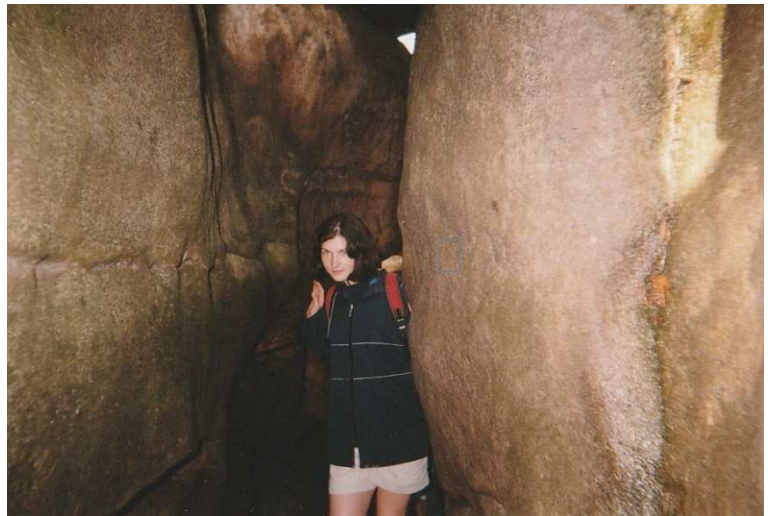
Troviĝas tie ankaŭ bestformaj kaj homformaj skulptaĵoj, akvofaloj kaj bela lago.

Kara Siv, ĉu tiun ŝtonan urbon vi vizitis? Laŭ mi ĉiuj tri estas belaj kaj vidindaj.

Kaj jen la bildo de mi en la ŝtona labirinto antaŭ pli-malpli dudek jaroj.

Ĉiuj fotografiaĵoj krom la lasta venas el Vikipedio.

Paulina

Al la "Guchoj" kaj la malsanuleja sekcio 357

de Christin Granat

(Guch = Grown up with congenital heart disease = adulto kun denaska kormalsano.)

Komence mi estis en la Guch-sekcio. Unue mi kiel kutime estis ekzamenita de flegistino, kiu faris EKG-on, (elektro-kardiogramon), kontrolis la enhavon de oksigeno kaj la sangopremon. Oni konstatis ke ĉio ne estas en ordo.

Poste mi renkontis kuraciston, kiu faris ultrasonon, kaj oni diris la samon kiel antaŭe. Oni faris kelkajn sangokontrolojn – kaj vere doloris! Du personoj devis fikstani min, mia paĉjo kaj la flegistino en GUCH. De tie mi iris per rulseĝo al radiografia ekzameno de miaj pulmoj.

Poste mi iris rekten al la sekcio 357, kie mi tuj sentis min bone, kiam mi envenis. Ili donis al mi manĝaĵon.

Post la manĝado mi iomete ripozis. Pli poste venis flegistino, kiu prizorgis miajn medikamentojn, sed la nadlo eksaltis el la medikamenta eniro al la vejno. Do ŝi venigis viran flegistinon, kiu komencis klarigi al mi kion li faros, por ke mi sentu min sekura kaj trankvila. Li vidis ke la virina flegistino kaj mi interŝanĝis rigardojn. Li demandis al ŝi, ĉu ŝi havas alian pacienton por prizorgi, ĉar li volis paroli kun mi sen atestantoj.

Kiam ŝi foriris li komencis paroli kun mi pri mia bonfarto. Li ankaŭ diris ke li farus nenion – eĉ ne pikus min – sen antaŭa averto. Tiuj vortoj li uzis kiel mantra, por ke mi ne havu panikon. Li konstruis bonan relaton inter ni.

La unua telefonvoko venis de panjo kaj paĉjo, kiuj demandis kiel mi sentas min en la hospitalo. Mi tiam sidis vespermanĝanta, kaj kiam mi ĵus estis faranta respondon, mi ekhavis egan tusadon, kaj mi devis interrompi la interparolon. Mi forkuris por kapti iom da aero.

Tio estis antaŭ ol mi sciis ke la sekcio 357 estas fermita sekcio. Kompreneble mi pensis ke okejas eliri. Ne estas facile scii, kiam oni estas paciento en nova sekcio.

Mi estis puŝita enen denove, kaj ekhavis grandan sputsitelon el plasto.

La unuan matenon mi ellitiĝis je la oka por kontrolo de la sangopremo, la temperaturo kaj la pezo. Jam nun mi perdis kvar kilogramojn. Mia « laboro » tuttempe konsistis el irado al la necesejo por pisadi la tutan tempon, por ke mi daŭre perdu pliajn kilogramojn.

Meztage amiko telefone vokis min. Ŝi volis scii kiel mi fartas. Pli malfrue vespere mia fratino telefonis. Ankaŭ ŝi volis scii kiel mi fartas. Ŝi aŭdetis ke mi anhelis.

Mia unua kunulino Elionore vokis min ĉiun vesperon, demandante kiel mi fartas. Ni ambaŭ longe interparolis vespere.

Dufoje tage mi ricevis kalion (salajn tablojdojn), ĉiun matenon kaj ĉiun vesperon, por ke mi ne perdu la salon de la korpo, ĉar mi havis likvaĵdemetintan medikamenton.

La lundon antaŭ 14 tagoj mi iris al UTG-rentgeno kaj oni faris 14 bonajn bildojn. En la sekcio 357, kie mi estis, ili estis ŝparinta mian manĝadon ĝis mi estis ree. Bonŝance, ĉar ja estis pastaĵo kaj kokidaĵo. Plej ofte oni surtabligis nur terpomojn tie kaj mi demandis al flegistino kial estas tiel. Ŝi respondis, ke averaĝe estas nur personoj de la kvardekaj jaroj, kiuj loĝas ĉi tie kaj ĉiuj tiuj pacientoj estas al kutimigitaj al terpomoj. Ŝi ankaŭ diris ke « vi, kiuj estas iomete pli junaĝaj pli facile kutimiĝas al aliaj manĝaĵoj ol tiuj, kiujn vi kutime manĝas ». Ŝi samopiniis kun mi ke ankaŭ pico, pastaĵo kaj nudeloj estas ege bongustaj. Ŝia favorata manĝado estas nudeloj, ŝi rakontis al mi.

Mi telefonis hejmen al panjo kaj paĉjo ĉiun matenon post la rondiro, por ke ili eksciuj ĉion, laŭeble plej multe. Mi telefonis al konulo, la eksa posedanto de mia hundo kaj al mia onklino kaj onklo. Ĉiuj fartis bonege. Mia kompanino kontaktis min per Messenger. Alia konulo de Gunnilse ankaŭ

kontaktis min per Messenger kaj deziris al mi bonŝancon. "Zorgu pri vi, mia amikino!"

Miaj puntaj subvestoj ne estis tre popularaj inter la personaro: La vira flegistino pensis ke ili ŝajnis iomete tro malgrandaj por mi. Ili surmetis sur min la subvestojn de la hospitalo, ĉar ne estis facile por mi ŝanĝi veston. La maldekstra mano estis enpakita per bandaĝo por fiksi la kanulon. La personaro preferis ke oni uzas la hospitalan vestaĵon, kiam oni estas en la sekcio.

Vespere mi legis multon kaj studadis sciadon de hundoj, kaj paroladis multe kun Caroline. Ni ambaŭ kuŝis en la sama ĉambro.

Ni ĉiam vespermanĝis je la 17a horo. La panoramo de mia fenestro estis bonega. Mi ĉiam rigardis la belajn sunleviĝojn kaj sunsubirojn. Ĉiun vesperon mia amikino telefonis al mi.

Por interŝanĝi kanulojn oni ĉiun – aŭ ĉiun duan – vesperon devis "piki" min per injektilo. La kuracisto trejniis min ne krii, kaj pro tio mi fariĝis pli trankvila. En la dimanĉa vespero mi tute ne kriis, kaj la kuracisto laŭdis min. Neniam estis facile piki min. Lundan matenon kuracisto diris al mi, ke miaj

sangvejoj estas same mincaj kiel kudrofadenoj.

La amuza kuracisto pensis ke mi devas ridi al ĉiuj injektoj, kiujn mi ricevas. Unu sangokontrolon oni faris je la sesa matene – ja iomete malkomforte!

Foje la noktoflegistino provis piki min, sed ŝi malsukcesis kaj devis venigi alian flegistinon, kiuj estas pli sperta pri ege malgrandaj sangovejoj. Ŝi sukcesis post la dua provo.

Bedaŭrinde mi havis problemon vidi kiu estas kiu en la personaro, ĉar ili pro la pandemio ja portis vizierojn, aparte malfacilis, se estis malhelele ĉirkaŭe. Frumatene mi ne vidis ĉu estas la amuza kuracisto, kiu estas laca aŭ alia virina kuracisto. Tion mi rakontis al la amuza kuracisto iun vesperon, kiam estis tempo por mia medikamento, kaj tiam li ekridegis.

Posttagmezon, kiam mi sidis manĝanta, la amuza kuracisto kun alia pli silentema kuracisto venis por decidi ĉu mi povas hejmeniri aŭ ne. Ili palpis miajn krurojn kaj piedojn kaj ili facile konstatis ke ne eblas hejmeniri nun.

Mi fariĝis iomete acidhumora, sed baldaŭ la humoro pliboniĝis. La kuracisto, rigardante al mi, diris, ke estas pli bone ke la medikamento havas tempon kuraci iomete tro malrapide ol tro rapide. Krome ni povas kontroli vin kaj vian likvaĵon. Li volis konsoli min, kiam li vidis mian malĝojan mienon. Tamen mi sentis min bone ankaŭ post tiu informo.

Mi ricevis okulinflamon. Alia flegistino prizorgis miajn okulojn, pri tio ŝi estis spertulo. Ĉiuj el la personaro, kaj en GUCH kaj en la sekcio 357, laŭ mi ŝajnis preskaŭ kiel ni konis unu la aliajn la tutan vivon. Mi sentis kiel ili estus geamikoj por mi. Mi ankaŭ esperas ke ni baldaŭ denove renkontiĝos, tamen dum pli agrablaj kondiĉoj.

Christin Granat

La Dinastio Broström en Gotenburgo

Parolturno diras: "En dinastio ofte estas tiel ke la unua generacio akiras, la dua administras kaj la tria pereigas".

Parto 3.

Dan-Axel kiu pereigis ...

DAN-AXEL BROSTRÖM memkompreneble kiel la filo de Dan, devis transpreni la familian firmaon "Broström". Dan-Axel havis dek jarojn, kiam lia patro Dan mortis en 1925. Monaton post la aŭtuna aŭtoakcidento li komencis studi en Vermlando ĉe "Lundsberg". Li havis grandajn postulojn laŭ la familia atendo. Ne povas esti facila afero por la kompatinda Dan-Axel, kies heredaĵo estis tro, tro granda kaj kunportis tro grandajn skandalojn. La tria generacio de la firmao "Broström" startis la vojon malsupren.

La ŝipkonstrua kaj la ŝipagada krizo kiu okazis dum 1970 estis katastrofa periodo por la familio "Broström" kaj por la 18 000 laboristoj en ŝipfarejoj kaj ŝipiradoj sur maro. La granda Sveda-Amerika Linio SAL estis priskribita la plej bona laborista tempo en multaj homaj vivoj.

Sed, kio okazis dum la tempo de la tria generacio?

La fratino Margareta falis en la manojn de edzeca trompisto. Li ne volis eksedziĝi. Anstataŭe li skribis libron pri la familio "Broström". "Kanajlaroj vestitaj en frakoj". La familio aĉetis la manuskripton.

La fratino Brita edziniĝis en 1930 kaj la fino de la geedzeco estis katastrofo. La marleŭtenanto komencis drinki. Ŝi volis divorci sed li rifuzis. Do, ŝi pafis lin kun lia ofica pistolo. Brita pledis ke la pistolo ne estis ŝargita. Brita estis kondamnita al mallonga mallibereja puno.

La frato, Dan-Axel, estis priskribita kiel alkoholisto kaj li edziĝis kun noktokluba dancistino Anna-Belle Lee (Jane Sun Haycock). Li ja estis enamiĝinta. La gazetaro skribis multe pri tio.

En 1969 Dan-Axel ekziĝis de la aganta direktora pozicio.

Lia filo Jakob rakontas: Kiam la patro Dan-Axel forlasis la firmaon kaj ĉiujn komisionojn pro konsideroj al la sano en 1973, la firmao "Broström" vere estis firmao de la familio Broström. Dan-Axel mortis 1976 en Meksiko.

La filo ankaŭ rakontas pri la bona rilato al sia patro kiu vojaĝis multe. Kiam Dan-Axel revenis, la filo kaj la patro havis fidoplenajn parolojn kaj bonan rilaton.

Laŭ la filo, Dan-Axel estis afabla al ĉiuj, sed tio ne ĉiam estis facile ...

Ingegerd Granat

Svenska Amerikalinjen, SAL, M/S Kungsholm 1954.

La stilo de Gustavo la III:a

de Ingegerd Granat

“Kuŝis brilo super la tagoj de Gustavo, ĥimera, eksterlanda, pompama, se vi deziras. Sed, estas suno intere” skribis Esaias Tegner pri la tagoj de Gustavo.

En la stilo gustav-epoka havis la eksterlanda senco influon. La inspiro venis el Francio kiun la tiama kronprinco Gustavo vizitis dum la jaroj 1770–71. Kiam li kaj lia rondo venis al Parizo vestitaj en rokokaj vestaĵoj, la stilo estis tute malmoderna. La reĝa rondo decidis ne partopreni en sociaj okazaĵoj antaŭ ol la francaj kudristoj kudris novajn kompletojn al la tuta sveda rondo. La nova stilo en Francio nomiĝas la stilo de “Louis seize” kaj en Svedio oni nomas la stilon “la gustavepoka tempo”.

La stilo de “Louis seize” (Ludoviko XVI) regis en Svedio dum 1772–1785 kaj la posttempa stilo, la nova, regis dum 1785–1810.

Antaŭ ol Gustavo la III:a revenis al Svedio li kolektis multe da desegnaĵoj, modeloj kaj objektoj por ke ili funkciu kiel ekzemploj. La reĝa rondo ankaŭ estis ĝuste vestita laŭ la gustavepoka stilo kiam ili revenis al Svedio.

La plej fama meblisto de tiu tempo estis George Haupt. Li naskiĝis en Stokholmo 1741 kaj mortis 1784. Li estis membro de germana lignaĵa familio kaj li estis lernanto de la lignisto Johann Conrad Eckstein dum kvin

jaroj. Dum la jaroj 1763–1769 li faris submajstran iradon tra la landoj en Eŭropo. En 1770 George Haupt faris sian majstran laboron kaj li estis aprobita en decembro 1770.

Lia plej grava mendanto estis princino Sofia Albertina, la fratino de Gustavo la III:a. George Haupt havis la reputacion esti la plej kompetenta meblisto kaj kofretfaristo tra la jaroj. Se vi volas aĉeti meblojn de George Haupt hodiaŭ vi devas havi multe da mono, tre multe...

Galerio de la tempo de Gustavo la III:a

Tie ŝi (la princino) sidis dum la "Gustava tempo" kaj skribis sian taglibron. Ĝi ne estis skribita por la "Gustavtempaj" homoj sed por la estontaj homoj.

Hedvig Elisabet Charlotta, estis tre juna virino, kiu edziniĝis al Karl la XIII:a, la frato de Gustavo la III:a.

La bildo fare de Carl Gustaf Pilo, pri la kronado de Gustavo la III:a en la granda preĝejo "Storkyrkan" en Stokholmo, montris siajn molajn kolornuancojn kaj pribrilis la plenpompon de la "Gustava tempo". Se vi volas renkonti la pentriston mem, li staras plej dekstre, vestita en nigra kolora vesto.

Eble vi havas tiun gaston ĉe vi? Li, George Haupt, la fama meblo- kaj skatolfaristo de la tempo, donis al vi komodon kun memoroj...

Kolektiĝu ĉirkaŭ la blanka tablo, permesu al iu elmeti kafotasiojn el la blanka ŝranko. Sidu kaj klinu vin kontraŭ la "gustava" dorsapogilo kun rektaj linioj.

Parolu, sed gardu vin kontraŭ la tiutempaj kafospionoj! Estis ne permesite trinki kafon iam kaj tiam en tiu tempo. La odoro de kafo fluis super Svedio kaj la homoj persistis kaj trinkis sian kafon kaŝe.

/Ingegerd

Språket Esperanto

av Bo Sandelin

Fortsättning från mars-numret:

Varifrån kommer detta språk, som på 1900-talet fick anhängare även i Skärstad? Upprinnelsen finner vi i 1800-talets Polen. När Ludwik Zamenhof (1859–1917) växte upp i den månetniska staden Bialystock i den del av Polen som då löd under det ryska väldet, led han av att se hur ryssar, polacker, tyskar och judar bråkade och misstrodde varandra. I ett brev 1895 tänker han tillbaka:

”Man hade uppfostrat mig till idealist, man hade lärt mig att alla människor var bröder, och samtidigt fick allt på gatan och gården mig att känna att människor inte existerar. Det finns bara ryssar, polacker, tyskar, judar osv. Detta plågade ständigt min barnasjäl, fastän många kanske ler åt denna ’världssmärta’ hos ett barn. Eftersom jag tyckte att de vuxna hade ett slags allomfattande kraft sa jag gång på gång till mig själv att när jag blir vuxen ska jag absolut undanröja detta onda.”

Zamenhof trodde att det viktigaste skälet till missämjan var att de olika folkgrupperna saknade ett gemensamt språk. År 1905 knyter han i ett brev den uppfattningen till sin judiska identitet:

”Nödvändigheten av ett nationslöst, neutralt mänskligt språk kan ingen känna så starkt som en jude, som tvingas be till Gud på ett

sedan länge dött språk, får sin uppfostran och utbildning på ett språk som tillhör ett folk som förskjuter honom, har olycksbröder i hela världen och inte kan göra sig förstådd inför dem.”

Tanken på att konstruera ett lättlärt språk som människorna kunde använda vid sidan av modersmålet för att tala med dem som hade ett annat modersmål lämnade honom inte. Redan som gymnasist hade han ett tidigt förslag klart och firade tillblivelsen med en fest tillsammans med några kamrater. Men det var 1887, när han förlovat sig med Klara Zilbernik och etablerat sig som ögonläkare i Warszawa, som han efter mycket besvär lyckades ge ut sin första lärobok, eller snarare broschyr, i språket för ryssar. Pengarna som finansierade utgivningen var i själva verket hälften av fästmöns hemgift!

Språket kommer till Sverige

Zamenhof gav ut skriften under pseudonymen Dr. Esperanto, vilket betyder doktorn som hoppas. Senare under 1887 kom upplagor på polska, franska och tyska. På svenska kom skriften ut 1889 på Gleerups förlag i Lund. Översättare var en ung student från Ystad, Gustaf Henriclundquist (sic!). (Denne utvandrade kring 1890 till Frankrike

och verkade som fransk författare under namnet Sebastien Voirol.)

I mars 1889 hade teologistudenten Axel Runstedt i Uppsala funnit en lärobok som getts ut i Nürnberg, och som blev hans och flera andra svenskers väg till esperanto. I Uppsala grundades Sveriges första esperantoförening 1891.

I april 1898 tillkom en esperantoklubb i Stockholm. Rörelsen växte, och när Svenska Esperantoförbundet bildades 1906 deltog representanter för föreningar i Stockholm, Uppsala, Falun, Eskilstuna, Karlshamn, Södertälje och Malmö, utöver enskilda esperantister från olika delar av landet. År 1908 fanns det 28 mer eller mindre livaktiga esperantoföreningar i Sverige.

Zamenhof var överoptimistisk

Fastän språket fortsatte att växa i olika länder in på 1930-talet, och fortfarande lever, har det inte fått den betydelse som Zamenhof förutspådde. Han tänkte sig att representanter för världens regeringar skulle mötas och enas om att införa esperanto som mellanfolkligt språk. Men hittillsvarande

erfarenheter visar att helt andra faktorer ligger bakom ett språks betydelse.

Engelskan har nu nått en internationell ställning som närmar sig vad Zamenhof tänkte sig för esperanto. Det har inte skett genom en internationell överenskommelse baserad på språkets kvalitet utan som en följd av först det brittiska imperiets utbredning och sedan USA:s politiska och ekonomiska dominans. Latinets en gång starka ställning inom diplomatin och den lärda världen var inte heller resultatet av en mellanstatlig uppgörelse utan följde på det romerska rikets och den katolska kyrkans makt.

Med sådana krafter i bakgrunden är det kanske inte så förvånande att Zamenhofs tro på esperantos storslagna roll inte har förverkligats. Men språket har inte dött ut. Årligen samlas många människor på kongresser där språket talas, och tidskrifter och böcker ges förlöpande ut, för att inte tala om internetvärlden, där det bland annat ges kurser som t.ex. lernu.net.

Bo Sandelin

Den första läroboken i Esperanto gavs ut på ryska.

Ludwik och Klara Zamenhof.

Tänk dig att alla världens språkvetare verkligen skulle analysera språkens kvalitet och logik i sökandet efter ett världsspråk....

Tänk dig att all världens språkvetare skulle analysera språkens kvalitet och logik i sökande efter ett världsspråk. De skulle komma fram till att inget nationellt språk skulle duga, eftersom de ändras snabbt – snabbast just nu ändras engelskan.

Det måste bli ett språk som är skapat för att vara logiskt, lättlärt och nyansrikt och som är öppet för enkla nybildningar av ord..

Kärnan i språket lanserades 1887, men skaparen, Ludwik Zamenhof gav åt oss alla rätten att utveckla språket.

En fredstanke finns i språket: människor som förstår varandra utan tolkning, får lättare att komma överens. /Siv

Imagu ke la lingvistoj de la tuta mondo analizus la kvaliton kaj logikon de la lingvoj – serĉante mondlingvon. Ili venus al la konkludo ke neniu nacia lingvo taŭgus, ĉar ili rapide ŝanĝiĝas – plej rapide ĝuste nun la angla ŝanĝiĝas.

Devas esti lingvo, kreita por esti logika, facile lernebla kaj nuanca kaj kiu estas malfermita por facilaj novkonstruadoj de vortoj.

La kerno de la lingvo estis lanĉita en 1887, sed la kreinto, Ludwik Zamenhof donis al ni ĉiuj la rajton evoluigi la lingvon.

Paca penso troviĝas en la lingvo – homoj, kiuj komprenas unu la alian sen interpretado pli facile interkonsentas. /Siv

La kvara parto de alfabeto ludo de Inga Johansson

s verboj finas per s
ekz -is tempo pasis – hieraŭ
-as nun hodiaŭ
-os futuro morgaŭ
-us deziro, supozo, nerealeco

Hieraŭ mia fridujo funkciis
Hodiaŭ mia fridujo paneas
Morgaŭ estos malbona odoro
Kiu riparus mian fridujon?

si sia sin sed sen sep ses sub sur
sago saĝa sako salo sama sano
sapo sata savi scii segi seĝo seka
selo semo sidi silo sino skao skui
sodo sofo sojo sola soni sono suĉi
sodo suko sumo suno supo

Memoru ke litero x ne estas en esperanto.
Uzu ks en jenaj vortoj:
eksamiko, eksedzino, ekskoko
ekskremento, ekskurso, ekskuzi, ekslibriso

ekspedi, eksperimento, eksperto, ekspliki,
eksplodi, eksporti, ekster, ekstra, ekstrakto
ekstrema

ŝ ŝi ŝia ŝin
ŝafo ŝako ŝalo ŝati ŝelo
ŝika ŝimo ŝipo ŝiri ŝoki ŝoko
ŝovi ŝovo ŝuo ŝuti

t ta ta ta! tin tin tin! tra ra ra!
tamen tie tio tra tre tri tro tuj
tago taso teo tedi tego teko tele-
temo teni tero tezo tigo timi timo
tiri togo tolo tono truo tubo tuko
tuno turo tusi tuŝi tuta

u -u deziro – volo
ekz mi deziras ke ili **venu** nun –
mi volas ke ili **foriru**
forta deziro kaj forta volo
venu tuj – tuj foriru
ni komencu helpu min ni iru diru jes

-us nereala imaga fantazia
se mi **estus** riĉa
se li **sci**us tion mi ne **farus**

amu diru faru legu
amus dirus farus legus

uf! ujo ulo ulmo ulno ululi umo unu
ungo unio urbo urĝa urno urso Usono
uzi

ŭ the ancient Roman alphabet **did** not
have a letter "w" ... At first, the sound
was represented by "**uu**" –literally a
double "u".
Do nur en esperanto estas la litero **ŭ** –
w ne estas litero en esperanta alfabeto.

aŭ aŭto laŭ naŭ ŭato
Eŭropo eŭro

miaŭ ŭa! ŭaŭ! katsono, bebkrio, hunda
bojo, esprimo surpriza

aŭ vi aŭ mi iros aŭdi aŭ aŭskulti
bedaŭrinde

hieraŭ, hodiaŭ, morgaŭ
ankaŭ ankoraŭ almenaŭ anstataŭ antaŭ
apenaŭ baldaŭ ĉirkaŭ kontraŭ kvazaŭ
malantaŭ malgraŭ preskaŭ

aŭko aŭlo daŭri faŭko haŭto kaŭĉuko
kaŭzi laŭso laŭdi laŭta naŭza plaŭdo
raŭka saŭco ŝaŭmo taŭga

eŭnuko eŭtanazio leŭkemio leŭtenanto
neŭtrala neŭtro neŭtrono neŭrozo
pneŭo pseŭda pseŭdonimo reŭmatismo

v neniam f-sono kiel en la germana vi
vadi vagi vaki valo vane varo vato
vavo (w) vazo ve! veki velo veli veni
vera vero veti vico vidi vila vino vipo
viro viŝi vito vivo vizo voĉo vojo voki
volo vomi vori vulpo

z
Memoru ke litero **x** ne estas en esperanto.
Uzu **kz** en jenaj vortoj:

ekzekucio ekzekuti ekzemo
ekzemplo ekzemplero ekzili ekzisti
ekzogena ekzokrina ekzono ekzorci
ekzota ekzotika

zapi zeno zeta (z) zigzago zipo zono
zoro zuluo zumi zumo

Språkförsvaret debatterar

*La Sveda Lingvodefendo debatas. Oni reagas
kontraŭ la multaj "lingvoŝanĝaj" lernejoj de
IES, Internationella Engelska Skolan*

*(Internacia Angla lernejo), kiu kun la tempo
plimulteĝas en Svedio.*

Språkforskningen har länge lyft fram vikten av ett starkt modersmål. Detta riskerar vi med engelskspråkiga skolor. De urholkar språket, gör det fattigare, mindre nyanserat – och i förlängningen försvagas det svenska språket, skriver läraren Hai Phuong Tran.

DEBATT. Under de senaste tjugo åren har engelskspråkiga skolor blivit ett allt vanligare inslag på den svenska skolmarknaden. Skolor med ”internationell profil” eller engelskspråkiga skolor är trendigt, hett och eftertraktat hos en del vårdnadshavare.

Det kan vi tydligt se i en granskning som Skolvärlden gjorde förra året. År 2011 fick 15 skolor i landet tillstånd att bedriva undervisning på engelska. År 2020 har 92 skolor fått tillstånd att bedriva undervisning på engelska.

Kommentar av Per-Owe Albinsson:

Hej alla språk- och/eller skolintresserade!

Så har då ännu en skoldebattör tagit bladet från munnen när det gäller de för Sverige världsunika fullt skattefinansierade språkbytesskolorna.

I n g e t annat land har, likt Sverige, släppt in ett främmande språk i skolan. Det är, enligt mig, tal om en rent kolonial utveckling, eller rättare sagt självkolonisering. Det är bara vi svenskspråkiga själva som kan och måste stå upp för vårt språk. – Bryr inte vi oss så är vårt språk och därmed även stora delar av våra kultur dömda till undergång.

HP Tran har läst Språkförsvarets antologi ”Språkbytesexperimentet i svensk skola – Engelska till varje pris?”

Mvh Per-Owe Albinsson, medlem i
Språkförsvaret www.språkförsvaret.se

Varje dag lär man sig något nytt – Ĉiun tagon oni lernas ion novan

I England är det inte ovanligt att se ”vågiga” tegelmurar. Intressant nog behöver man färre tegelstenar än till en rak mur. En rak mur som bara är en tegelsten tjock är inte tillräckligt stabil så de har i allmänhet en tjocklek på minst två eller flera lager tegelstenar. Men en vågig ”en-tegel-stens-vägg” står alldeles utmärkt på egen hand pga det bågstöd som ges av dess form. En sådan struktur kallas för ”crinkle crangle wall”, den gamla engelska versionen av sicksack.

Det hade jag ingen aning om! 😲 /Siv

En Anglio oni ne malofte vidas ”ondajn” brikajn murojn. Interese estas ke oni bezonas malpli da brikoj ol por rekta muro. Rekta muro, kiu nur dikas je unu briko ne estas sufiĉe stabila. Do ordinaraj muroj kutime havas dikecon de du aŭ pliaj tavoloj de brikoj. Sed onda, unubrika muro tute perfekte mem

staras pro sia arka apogo, kiun faras ĝia formo. Tia strukturo estas nomita ”crinkle crangle wall” – la malnova versio de la vorto zigzage.

Pri tio mi sciis nenion! 😲 /Siv

El Facebook

Ĉio estas grava

De Ingegerd Granat

Ĉio estas grava:
Ĉiuj, tie ĉi en la mondo,
ĉiu plantu pacon!
Estas ĉies respondeco,
Ĉiaj floroj estu florantaj!
Ĉie, ĉiuj floroj kresku!
Plenigu vian koron per floroj!
Ĉiam lasu la koron bati
por la floranta vivo!
Ĉiel, apogu la vivantajn florojn,
ĉial mi proponos,
kaj tio estas ĉiom.

El la junulara revuo Kamrat-Posten (la kamarada revuo): Malŝaltu la lampojn por la bonfaro de bestoj!

Ekde la formiĝo de la tero antaŭ 4 550 miliardoj da jaroj estis hele tage kaj malhele nokte. Sed dum la lastaj 100 jaroj ekis enormaj ŝanĝoj. Sur la bildo farita de satelito oni vidas la artefaritan lumon de konstruaĵoj, ŝildoj kaj stratlampoj. Povas aspekti moĝoze por ni homoj, sed tute ne bonas por bestoj kaj herboj.

Duono de la insektoj kaj la plejparto de la mamuloj bezonas la krepuskon de la vesperoj, la malhelon de la nokto kaj la tagiĝon de la mateno por ŝerĉi manĝon kaj por la reproduktado.

Jen kelkaj bestoj kiuj ne fartas bone pro la tro longdaŭra lumo:

Noktopapilioj estas same necesaj por la polenado kiel abeloj. Ili estas trompitaĵoj de la lumo. Serĉante nektaron ili konfuziĝas kaj flugas al la lampoj, anstataŭ al la floroj.

Migrantaj birdoj ĉefe flugas longajn distancojn nokte sekvante indikojn de la steloj. La helaj urboj povas influi ilin al erarflugo.

Vespertoj povas esti 40-jaraj kaj povas manĝi 3000 kulojn dum unu vespero. Ili ankaŭ helpas al la polenado. Ofte ili troviĝas ĉe preĝejoj turoj, sed la fortaj lumjetiloj ĉe la turoj forpelas ilin. /Siv

Flagoj kun simboloj

La 3an de aprilo Göteborgs-Posten havas la jenan tekston: "Kuba betona flago ĝenas la panoramon de Usono".

La personaro de la usona ambasado en Havano havas novan panoramon. Antaŭe ili povis rigardi placon kaj la floridan markolon. [.....] Tiu 12-metra stela konstruado simbolas la batalon kontraŭ la imperialismo. Ne estas la tuta kuba flago. "Sola stelo brilas pli klara" diras la ŝtata konstruentrepreno Ecom.

(libere citita de mi)

Sed kial la stelo estas verda sur la konstruado sed blanka sur la kuba flago? La esperanta movado en Kubo estis/estas forta. Ĉu eble la kuba entrepreno estis inspirita de la esperantoflago??????

Sida 22-23 av 104

Den kubanska flaggan lyggs utanför USA:s ambassad.

Bild: Yamil Lage

Kubansk betongflagga stör USA:s utsikt

Kuba: Personalen på USA:s ambassad i Havanna har fått en ny utsikt. Där de tidigare kunde blicka ut över ett torg och sedan vidare ut över Floridasundet får de nu delvis en betongklump i synfältet. Men inte vilken betong som helst, utan en tolv meter hög avbild-

Verdaj steloj ne abundas. La plejparto estas blankaj sur blua fono, sed ekzemple Senegalo kaj Maroko havas po unu verda stelo kaj Sirio havas du.

Ganao havas nigran stelon, Vjetnamo flavan kaj Alĝerio ruĝan. La ruĝa stelo de Zimbabvo estas parte kaŝita de ora birdo.

Pli ol 70 flagoj havas kvin pintojn inkluzive du pentagonajn. Troviĝas flagoj kun 6, 7, 8, 12, 14 kaj 24 pintoj. La kvanto de steloj ankaŭ varias. Ekz, Brazilo, EU, UN kaj Usono havas multajn.

Sur la flago de la Marŝaloj estas 24 pintoj, ĉar troviĝas tie 24 komunumoj. La rubando komenciĝas sube en la maldekstra angulo kaj iĝas pli larĝa je la fino. Ĝi simbolas bonstaton kaj helan estontecon. Tre simpatiaj pensoj, ĉu ne?

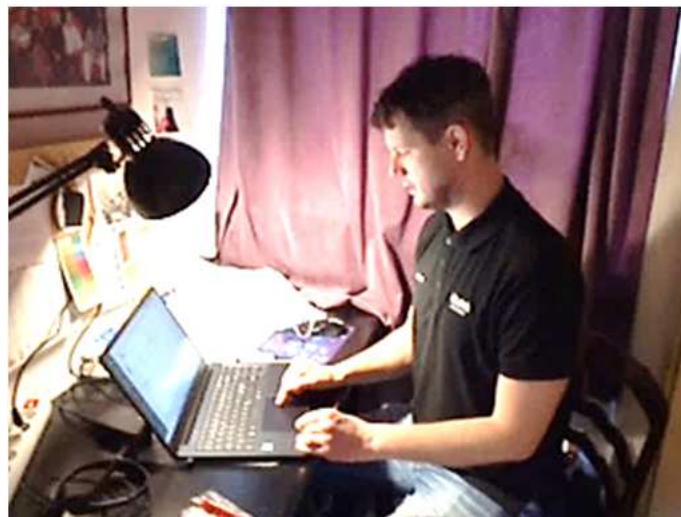
Tamen ankaŭ la esperantoflago pensigas min pri bona estonteco pro ĝia verda koloro. Verdo estas ja la koloro de la espero! /Siv

La flagoj de Kubo, Marŝalo kaj Esperanto.

Att arbeta som dataingenjör. Richard Benjaminsson berättar.

Labori kiel komputila inĝeniero. Richard Benjaminsson rakontas.

Pandemin har medfört att dataföretag har fått mer att göra. Många har blivit tvungna att arbeta digitalt hemifrån och hålla internetkontakt med sina arbetsplatserarbete, med vänner och anhöriga. Ungdomarna surfar mer än tidigare.

Rikard Benjaminsson skaffade sig en datautbildning i Skövde och fick sedan

La pandemio igis ke entreprenoj pri komputiloj ricevis pli da laboro. Multaj devas labori komputile de siaj hejmoj kaj havi interretan kontakton kun siaj laborejoj, kun siaj geamikoj kaj parencoj. La junuloj pli retumas ol antaŭe.

Rikard Benjaminsson havigis al si komputikan edukon en Skövde kaj poste ricevis dungon en aŭtoentrepreno kiel programisto. Sidi ĉe

anställning på ett bilföretag som programmerare. Att sitta vid en dator hela dagarna är påfrestande för nacke och axlar.

I sitt nuvarande arbete hos Elon Ljud & Bild i Lerum är arbetet mer rörligt och omväxlande. Besök hos kunder varvas med arbete i affären.

– Vilka arbetsuppgifter är mest krävande?

– Det kan vara nätverksarbeten. Ny fiber har dragits in och det gäller att ha bra uppkoppling i hela huset.

Men ännu värre är det om man träffar på en bugg i tekniken. Det kan vara ett program i datorn, som inte fungerar som det ska, eller en app i Smart-TV:n som kraschar. Kan man konstatera, att det är en bugg, finns det ofta inget man kan göra för att lösa problemet, förutom att uppdatera dator/TV etc.

Men ibland kan man jobba sig svettig, innan man inser att det är så. *(En bugg är en felaktighet i datorprogrammet som gör att programmet inte beter sig som tänkt. Det kan leda till att programmet ger felaktigt resultat eller att det kraschar.)*

Hur skulle vi vanliga datoranvändare klara oss utan den här yrkeskåren? Det är brist på datatekniker, så visst är det ett framtidsyrke!

Branschen utvecklas kontinuerligt, så det gäller att hela tiden lära nytt.

Hjärtligt tack!
/Siv

komputilo la tutajn tagojn estas streĉe por nuko kaj ŝultroj.

Je sia nuna laboro ĉe Elon Ljud & Bild en Lerum, la laboro estas pli vigla kaj varia. Vizitoj ĉe klientoj alternas kun laboro en la butiko.

– Kiuj labortaskoj estas la plej postulaj?

– Povas esti retaĵaj laboroj. Nova fibro estas enigita kaj necesas havi bonan konekton en la tuta domo.

Sed eĉ pli malfacile estas kiam oni trovas "cimon" en la tekniko. Povas esti programo en la komputilo, kiu ne funkcias kiel atendite, aŭ apo en Smart-TV, kiu kraŝas.

Se oni povas konstati, ke estas cimo, ofte ne estas io ajn por fari, krom ĝisdatigi la programaron de la komputilo/TV.

Sed foje oni povas labori ŝviteganta, antaŭ ol oni komprenas, ke estas tiel. *("Cimo" estas eraro en la komputila programo, kiu efikas ke la programo ne "kondukas" kiel intencite. Ĝi povas kaŭzi, ke la programo donas eraran rezulton aŭ kraŝas.)*

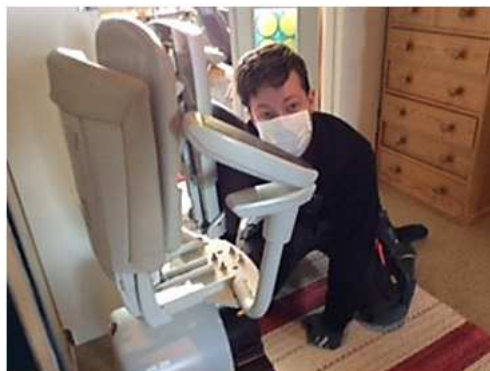
Kiel ni ordinaraj komputilo-uzantoj povus elturniĝi sen ĉi tiu profesia kategorio? Mankas komputilaj teknikistoj, do, certe estas la laboro de la estonteco!

La branĉo kontinue evoluas, do gravas tuttempe lerni novaĵojn.

Koran dankon!
/Siv

Att arbeta som hissreparatör. Oskar Bengtsson berättar.

Labori kiel lifto-riparisto. Oskar Bengtsson rakontas.

Jag har en utbildning som programmerare, men sedan 1½ år arbetar jag som hissreparatör. Det handlar om trapphissar för handikappade.

Idag besöker jag ett radhus. Att vara fången på andra våningen är ingen önskvärd situation. En trapphiss ger möjligheter till ett friare liv. Det är roligt att se vilken glädje en handikappad person visar, då installationen är klar.

Firman har ett stort geografiskt område. Ibland kan det bli fyra timmars bilresa från Alingsås till Simrishamn längst ner i söder, en relativt snabb reparation och sedan åter fyra timmars bilresa. Det säger sig självt att man oftast bara hinner med en reparation per dag. Upp till Karlstad sträcker sig distriktet.

Alla yrken har ju sina skaderisker. Det kan ju bli många obekväma ställningar, så det kan ju bli problem med knän och rygg. I koronatider har det ju heller inte varit så lätt att träna.

Min hobby innebär också en del reparationer. Jag har ett par bilar, 22 och 25 år gamla, som jag pysslar om.

Nu är veckan slut och jag åker hem efter en omväxlande vecka.

Jag säger: Hjärtligt tack! /Siv

Mi havas edukadon kiel programisto, sed ekde 1½ jaroj mi laboras kiel liftoriparisto. Temas pri ŝtuparaj liftoj por handikapuloj.

Hodiaŭ mi vizitas vicserian domon. Esti kaptito sur la unua etaĝo ne estas dezirinda situacio. Ŝtupara lifto donas eblecon al pli libera vivo. Estas ĝoje vidi kian ĝojon handikapulo montras, kiam la instalado estas preta.

La firmao havas grandan geografian areon. Foje povas esti aŭtovojaĝo je kvar horoj de Alingsås ĝis Simrishamn plej sude, relative rapida riparo kaj poste kvarhora aŭtovojaĝo reen. Memklare oni nur havas tempon por unu riparo tage. Ĝis Karlstad etendiĝas la distrikto.

Ĉiuj metioj havas siajn riskojn de difektoj. Povas esti multaj nekomfortaj pozicioj, kaj povas esti problemoj pri genuoj kaj dorso. Dum koronaj tempoj ankaŭ ne estis facile trejni en gimnastika trejnejo.

Mia hobio ankaŭ ampleksas kelkajn riparojn. Mi havas du aŭtojn, 22 kaj 25-jarajn, pri kiuj mi zorgas.

Nun la semajno estas je la fino kaj mi hejmeniros post varia semajno.

Mi diras: Koran dankon! /Siv

Interlingvistikaj studoj en Pollando

Novajo: Nova studgrupo pri Interlingvistiko startos en septembro

La Adam Mickiewicz Universitato (AMU) en Poznano, unu el la plej signifaj polaj universitatoj, ofertas tri-jaran eksteran postdiploman studadon pri interlingvistiko kaj esperantologio.

Partoprenontoj el la tuta mondo povas aliĝi ĝis la 1-a de aŭgusto.

Legu pli ĉe la paĝo: <https://edukado.net/novajhoj?id=849>

Bengt Olof Åradsson rekomenderar kursen varmt efter att själv ha gått den 2014–2017.

Atelieroj en Kultura Esperanto-Festivalo 2022

Bertil Nilsson sendis la anoncon

Hieraŭ la teamo de la Abeletoj difinis tri atelierojn dum la venontjara Kultura Esperanto-Festivalo en Ĉaŭdefono (10–15 aŭgusto 2022), organizata de Studenta Esperanta Ligo kaj Kultura Centro Esperantista.

La unuaj tri atelieroj estos tuttaga pri pupteatro, ĉe loka ensemblo, plurtaga pri jogo zorge de Patrick Boursicot, kaj plurtaga pri Yumehio-masaĝado zorge de Katalin Farago.

Intertempe al la jam tre riĉa muzika programo aldoniĝis la poliglota kantisto JoMo

el Tuluzo. Krome oni ekzamenis la unuajn prelegproponojn, kaj oni akceptis tiun de Florence Sans, pri trijara vojaĝo tra la mondo de kvinopa esperantlingva familio.

Ĉe teatro, Svislando akiras gravan rekviziton por la parolago de Giorgio Silfer "Invit' al Njugatesko": la scenografia kontribuo de Katalin Ronai estos vendita al KCE, kaj la pupoj reprezentantaj la tutan verkistaron de "Nyugat" en literatura kafejo, kun bela gigantografio, estos admireblaj en la Esperanto-Domo.

[HeKo 759 7-B, 7 apr 21]

Västsvenska författarsällskapet

"Sveriges äldsta författarsällskap"

för gemenskap kring det skrivna ordet i västra Sverige.

Unga Skrivare 2020–2021

Tyvärr blir det ingen novelltävling i år. Vi har ingen ekonomisk möjlighet till detta eftersom Västsvenska författarsällskapet fått avslag från sin huvudsponsor.

Vi hoppas kunna återkomma hösten 2021 med en ny novelltävling anpassad till högstadiets unga skrivare.

Men Göteborgs Esperantoförening har ett förslag:

Från tidigare skrivtävlingar: Vinnare Unga Skrivare 2018. Exempel på vinnande titlar 2018: *Nyckeln, En gammal ek, Allt kan öppnas, Nätrollsnovell, Mobbad för kärleken, Fångad i mina drömmar, Att bli hövding, Första dagen på jobbet.*

Göteborgs Esperantoförening inbjuder till novellskrivning på esperanto

Skriv en kort novell. Översätt den med Google Translate till esperanto och skicka den till Ora Ĵurnalo. Vi rättar den före publicering.

Som tack får du esperantoböcker och möjlighet att delta i en esperantokurs.

Skicka ditt bidrag till: gbg@esperanto.se senast den 30 maj.

Esperanto-Societo de Gotenburgo, www.esperanto-gbg.org

Huvudorganisationen för esperantorörelsen (det finns ett par till) är UEA. Stjärnans fem uddar representerar de fem världsdelarna. Grönt är fredens färg.

Universala Esperanto-Asocio

(en oficialaj rilatoj kun UN kaj Unesko)

UEA

	<h1>PENSEO</h1>	<i>N-ro 354</i> <i>apr. / 2021</i>
Monata Beletra Revueto en Esperanto Honorita de Premio Grabowski, 1994		
Fondita en 1990; Enretigita en 1997 la 32-a jaro http://www.elperno.cn/penseo/penlisto.htm		

Siv Burell (Svedio)

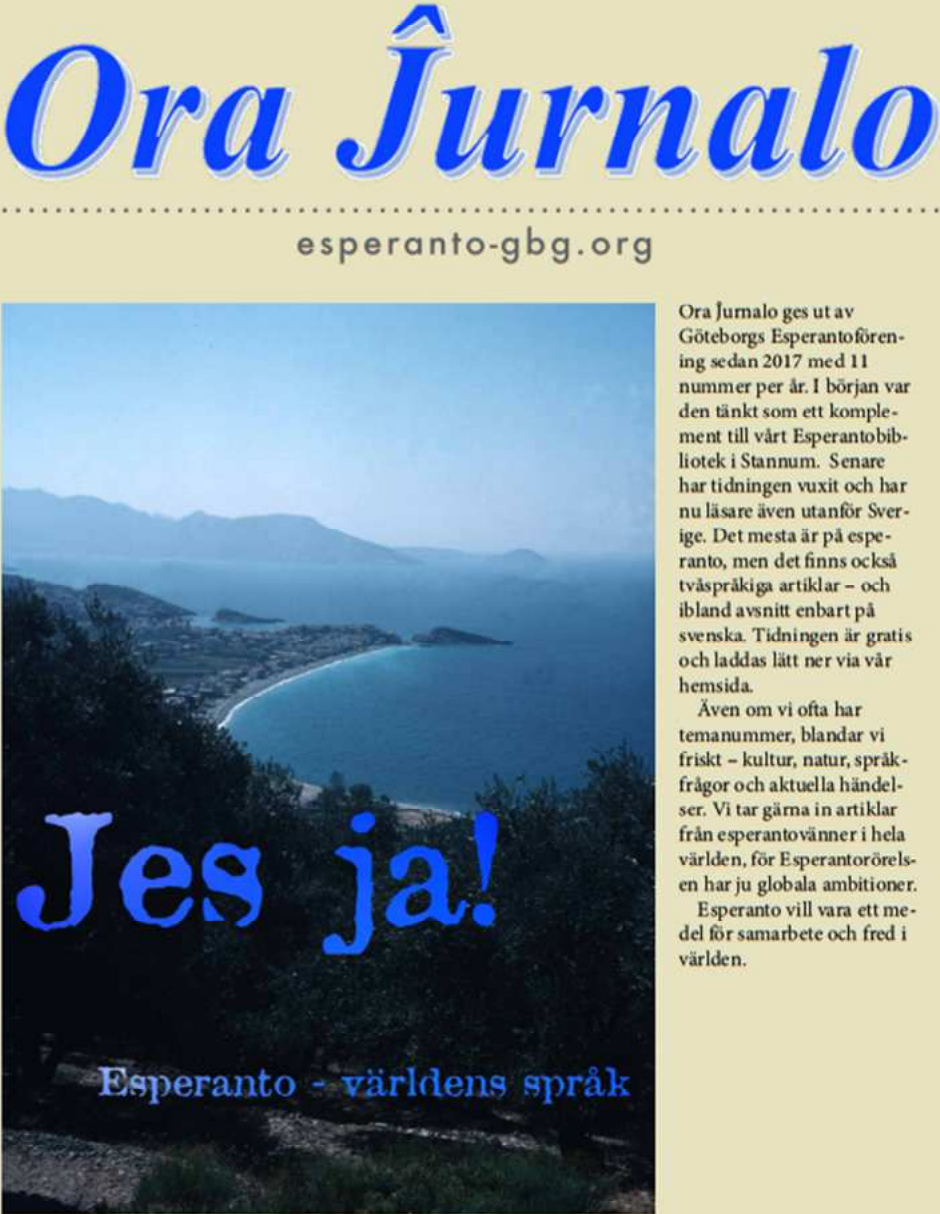

MUZIKO

Tiu estas riĉulo,
kiu havas muzikon,
ĝuas muzikon,
produktas muzikon,
aŭdas muzikon.

La tuta domo plenas je muziko,
MUZIKO, MISTIKO, MUZIKO,
kiu ensorĉas,
malligas la plektaĵojn de la fantazio
mildigas amarecon,
fortigas ĝojon,
instigas al miro,
ŝanĝas perspektivon,
donas novan vivon,
kuracas vundojn.

Vår affisch hos Tidskriftsverkstan

Ora Ĵurnalo
esperanto-gbg.org

Ora Ĵurnalo ges ut av Göteborgs Esperantoförening sedan 2017 med 11 nummer per år. I början var den tänkt som ett komplement till vårt Esperantobibliotek i Stannum. Senare har tidningen vuxit och har nu läsare även utanför Sverige. Det mesta är på esperanto, men det finns också tvåspråkiga artiklar – och ibland avsnitt enbart på svenska. Tidningen är gratis och laddas lätt ner via vår hemsida.

Även om vi ofta har temanummer, blandar vi friskt – kultur, natur, språkfrågor och aktuella händelser. Vi tar gärna in artiklar från esperantovänner i hela världen, för Esperantorörelsen har ju globala ambitioner.

Esperanto vill vara ett medel för samarbete och fred i världen.

Jes ja!
Esperanto - världens språk

Den blå bilden är skapad av **Folke Wedlin**, som vänligt gett oss tillåtelse att använda den. Så här berättar **Ulla-Karin Karlson** på Tidskriftsverkstan:

Tidskriftsverkstan ska sätta ihop en roll-up-utställning med Tidskriftsverkstans medlemmar i vår. Utställningen som vi använt hittills har fungerat i 4 år och vi vill nu göra en ny som ger oss dubblerad kapacitet och ett nytt fräscht "ansikte". Inte minst

sedan vårt medlemsantal ökat till 25 stycken(!). En roll-up-utställning gör det möjligt att även få plats på mindre bibliotek i Sverige, eftersom den blir mer anpassningsbar för olika behov. Biblioteken är mycket positiva till att ta emot oss, men ibland har det inte fungerat pga av deras lokaler. Utställningen kommer åter att vandra runt på olika bibliotek så snart coronan lugnar ned sig. Närmast på gång är bibliotek i Kalmarregionen och i Bohuslän.